

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Δημιουργική Μέθοδος ρυθμικού και θεατρικού παιχνιδιού

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΟΜΑΔΑ-ΣΧΕΣΕΙΣ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Γαλάνη Μαρία (Μάρω) PhD

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Σκοποί ενότητας

Ορισμός της έννοιας της ομάδας.

Φάσεις Ανάπτυξης μιας ομάδας κατά τον Tuckman.

Τύποι Επικοινωνίας ομάδας κατά H. C. Lindgren.

Περιεχόμενα ενότητας

Ομάδα

Φάσεις ανάπτυξης μιας ομάδας κατά τον Tuckman

Στοιχεία που προσδιορίζουν την ομάδα

Τύποι επικοινωνίας ομάδας κατά H. C. Lindgren

Το θεατρικό παιχνίδι

Ομάδα θεατρικού παιχνιδιού

Ο ρόλος του δάσκαλου – εμπνευστή στο θεατρικό παιχνίδι

ΟΜΑΔΑ-ΣΧΕΣΕΙΣ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Μέρος της διδακτέας ύλης αναφέρεται στο: Γαλάνη Μ., (2010) *Δημιουργική μέθοδος θεατρικού παιχνιδιού*, Ίων, εκδ. Έλλην, Αθήνα

ΟΜΑΔΑ

«Σύνολο αλληλεπιδρώντων ατόμων που διαθέτουν συνείδηση συμμετοχής και έχουν δύο βασικά κίνητρα, την εκτέλεση κοινού έργου και την ικανοποίηση κοινών συναισθηματικών αναγκών».

Κοσμόπουλος, Α., (1983) *Σχεσιοδυναμική*, Αθήνα

ΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ TUCKMAN

- 1^η φάση της διαμόρφωσης. Οι μετέχοντες προσπαθούν να καταλάβουν το έργο της ομάδας, τους ρόλους και την επιθυμητή συμπεριφορά.
- 2^η φάση των διαταραχών και των συγκρούσεων μέσα στην ομάδα. Τα μέλη αντιστέκονται στις απαιτήσεις και στον έλεγχο της ομάδας
- 3^η φάση της θεσμοποίησης. Αναπτύσσεται η συνεργασία και το ομαδικό πνεύμα
- 4^η της τελειοποίησης τελειοποιείται η ικανότητα συνεργασίας και η λειτουργία ομαδικού πνεύματος. Είναι η κατ' εξοχήν περίοδος παραγωγής δημιουργικού έργου στην ομάδα.

Κοσμόπουλος, Α., (1983) *Σχεσιοδυναμική*, Αθήνα

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

Μια ομάδα μπορεί να περάσει από όλα αυτά τα στάδια, ίσως όμως παρακάμψει κάποια ή δεν φτάσει ποτέ σε κάποια άλλα.

Όταν πρόκειται για ανθρώπινες ομάδες τα πάντα είναι ρευστά.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ

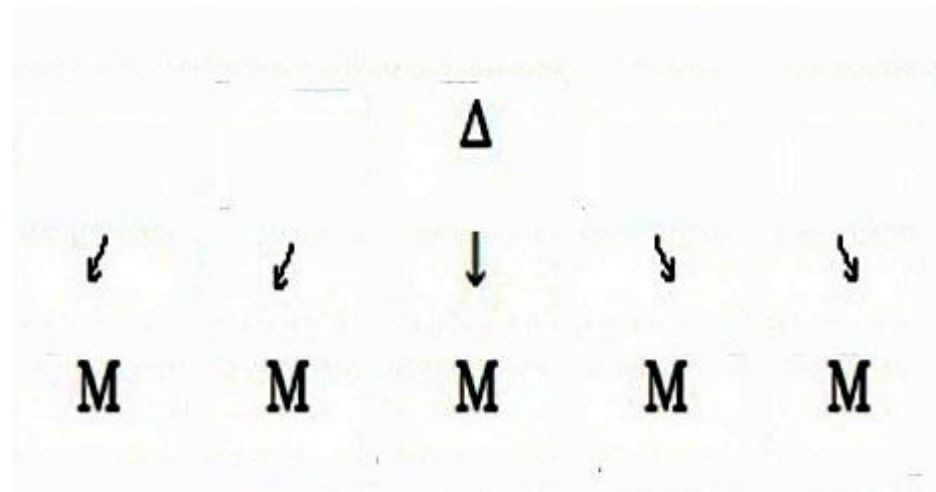
- Ο αριθμός των μελών της ομάδας
- Το περιβάλλον της δράσης. Η επικοινωνία και η παραγωγικότητα προάγεται σε ευχάριστο περιβάλλον.
- Το επίπεδο των μελών διαμορφώνει τους στόχους της ομάδας για το έργο και την επικοινωνία.
- Οι ομοιότητες και οι διαφορές που υπάρχουν στα μέλη (χρονολογικές, θρησκευτικές, φύλλου κ.ά.)
- Η ανταποκριτική λειτουργία των μελών στους ρόλους. Όταν δεν συμβεί αυτό, δυσκολεύεται ιδιαίτερα τόσο η επικοινωνία όσο και το έργο.

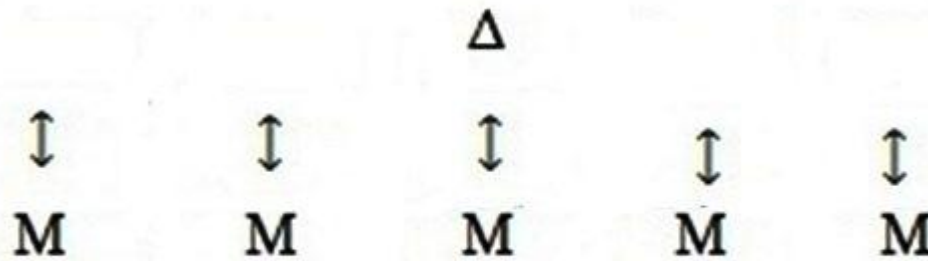

ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΤΑ Η. C. LINDGREN

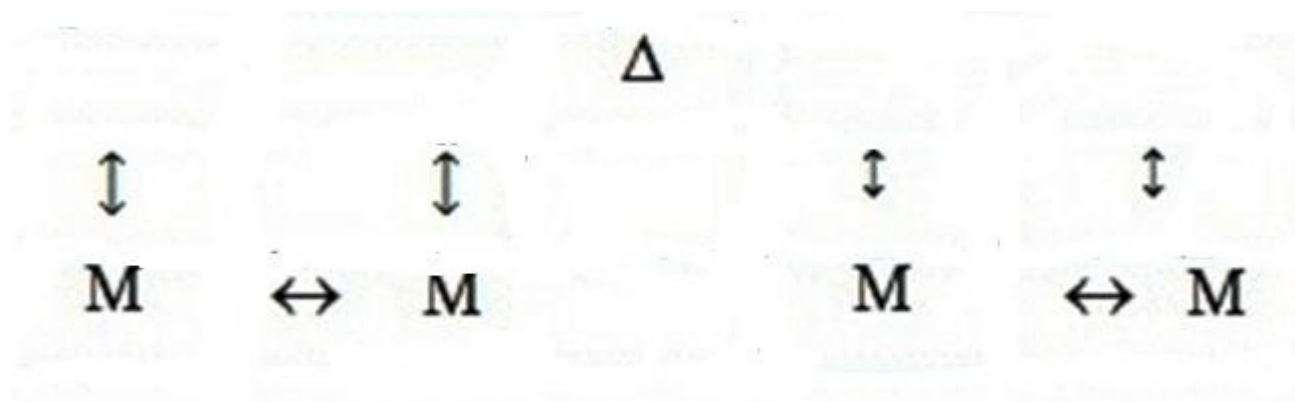
Ι. Ελάχιστα αποτελεσματική όταν η επικοινωνία του Δ. δάσκαλου με Μ. μαθητές είναι μονόδρομη.

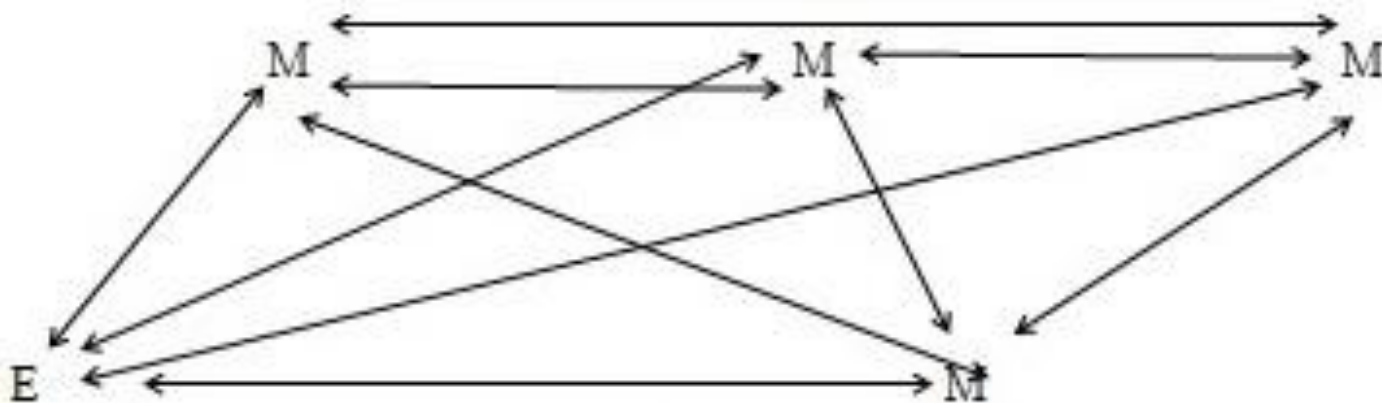
II . Πιο αποτελεσματική όταν η επικοινωνία δάσκαλου και μαθητών είναι αμφίδρομη.

III. Ακόμη πιο αποτελεσματική όταν η επικοινωνία ως προς δάσκαλο και μαθητές γίνεται αμφίδρομα και επιτρέπεται η επικοινωνία ανάμεσα στους μαθητές ανά δυο.

IV. Η πιο αποτελεσματική όταν όλοι επικοινωνούν
αμφίδρομα μεταξύ τους, (μαθητές και δάσκαλος).

ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Είναι γοητευτική και ελκυστική διαδικασία μύησης του παιδιού στη γνώση, στην τέχνη, στη ζωή.

Είναι μέσο ικανοποίησης της διανοητικής δίψας, απελευθέρωσης της φαντασίας, και άσκηση ετοιμότητας για την προσωπική πληρότητα, παρέχει τον τόπο συνάντησης του με το άλλο είναι προϋπόθεση του ενεργήματος των ανθρώπινων σχέσεων και της επικοινωνίας.

ΟΜΑΔΑ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

- Το θεατρικό παιχνίδι απαιτεί συμμετοχικότητα και ενεργητικότητα.
- Η διαδικασία του λειτουργεί σε ομαδικό κλίμα με στόχο την πληρέστερη αξιοποίηση της δυναμικής της ομάδας και είναι αποτελεσματική όταν λειτουργεί μέσω του IV μοντέλου επικοινωνίας σύμφωνα με τον H.C. Lindgren.

ΟΜΑΔΑ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

(συνέχεια)

- Δίνει συνεχώς ερεθίσματα για συνεργασία.
- Δεν έχει δομή ανταγωνιστική.
- Δεν αξιώνει από τα μέλη της θαυμαστές αποδόσεις σε σχέση και σύγκριση με τους υπόλοιπους.
- Το πρόσωπο συμμετέχει ανεξάρτητα από το επίπεδό του και πάσχει για το καλύτερο.

Μια ομάδα που αλληλεπιδρά ελεύθερα, με λίγους περιορισμούς, θα εξελιχθεί, κι αν δοθεί αρκετός χρόνος τα μέλη της ομάδας θα αρχίσουν να είναι ο εαυτός τους. Θα αλληλεπιδρούν με τα υπόλοιπα μέλη και θα δημιουργήσουν μέσα στην ομάδα το ίδιο διαπροσωπικό σύμπαν, στο οποίο πάντα κατοικούσαν, θα προσομοιώσουν την ομάδα με τον κόσμο και θα αποτελέσει για αυτούς η ομάδα ένα εργαστήριο κοινωνικής συναλλαγής, συμπεριφοράς και διάδρασης. Η επεξεργασία και κατανόηση της συμπεριφοράς αλλά και αλλαγής των παθογόνων πεποιθήσεων (pathogenic beliefs) προκύπτει μέσα από τη δυνατότητα ανατροφοδότησης που παρέχει μια ομάδα.
(Yalom I. 2005)

Yalom I.,(2005) *Θεωρία και πράξη της ομαδικής ψυχοθεραπείας*, μετ. Ανδριτσάνου Ε.
Κακατσάκη Δ., Άγρα

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

Σε μια κοινωνική πραγματικότητα που ο ανταγωνισμός είναι θεσμοποιημένος, (σε όλες τις αναπτυγμένες κοινωνίες, οι βασικοί θεσμοί έχουν δομή ανταγωνιστική - οικονομία, εκπαίδευση, επαγγελματική σταδιοδρομία), είναι χρέος η αντίσταση στην ιδεολογία του ατομικισμού, με ένα συνεργατικό μοντέλο εκπαίδευσης, που προάγει την επικοινωνία και διατηρεί γνήσιες και ουσιαστικές τις ανθρώπινες σχέσεις.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ – ΕΜΨΥΧΩΤΗ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

- Να εμπνέει την ομάδα.
- Να συντελεί στη σύσφιξη της ομάδας.
- Να συμμερίζεται την άποψη του Feser πως η υποχρέωση του παιδαγωγού να υποστηρίζει και να διευκολύνει την κοινωνική εξέλιξη του παιδιού προπορεύεται από την υποχρέωσή του να υποστηρίζει τη γνωστική περιοχή.
- Να δίνει κίνητρα στο παιδί ώστε αυτό:
  - *να βιώνει τη χαρά του παιχνιδιού
  - *της αυτοανακάλυψης
  - *μιας καινούργιας αίσθησης
  - *μιας εμπειρίας,
  - *μιας γνώσης

Τέλος Ενότητας

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Γαλάνη Μαρία (Μάρω).
«Δημιουργική Μέθοδος Ρυθμικού και Θεατρικού Παιχνιδιού».
Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή
διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/PDE1464/>

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.